

بیمه دزدی اموال و اثاث منزل

از: علی حبیب محمدی

دزدی: طبقه‌بندی و مفاهیم

پیدایش بیمه دزدی به یک قرن پیش باز می‌گردد. در آن هنگام برای نخستین بار مؤسسه لویدز لندن اقدام به عرضه نوعی پوشش بیمه‌ای تحت عنوان بیمه دزدی کرد. این نوع بیمه، خسارتهای ناشی از دزدی را که پیگرد قانونی هم دارد، جبران می‌کند. براساس قانون مصوب سال ۱۹۶۸ بریتانیا، عنوان «دزدی» به چهار نوع عمل خلاف اطلاق می‌شود:

۱. theft: تقسیم غیر شرافتمندانه اموالی که متعلق به شخص دیگری است با این قصد که مالک اصلی به طور دایم از تملک اموال خود محروم شود.

۲. robbery: هنگامی که سارق قبل یا در هنگام عمل سرقت به اعمال زور یا خشونت نسبت به کسی متوسل شود یا شخصی را با انجام اعمال خشونت‌بار بترساند.

۳. burglary: وارد شدن به ساختمان با قصد سرقت به نحوی که به درگیری و ضرب و جرح بدنی ساکنان بینجامد یا موجب وارد آمدن خسارت به ساختمان یا اشیای موجود در آن شود.

۴. aggravated burglary: سرقت با اسلحه گرم، اسلحه‌های تقلبی، مواد منفجره یا هرگونه سلاحی که برای حمله به کار می‌رود.

گرچه انگلستان پایه‌گذار بیمه دزدی است، اما سرقت به عنوان یک عمل خلاف از دیرباز در فرهنگ ملتها مطرح بوده و تعابیر گوناگونی در این زمینه موجود است.

در فرهنگ ما، دزدی عبارت است از سرقت، راهزنی و بردن مال کسی در پنهانی و به طور مکرر و فریب به گونه‌ای که صاحب مال خبردار نشود. به تعبیر حقوقی، دزدی (سرقت) عبارت است از اینکه انسان مال دیگری را به طور پنهانی بریاید (ماده ۲۱۲)

مجموعه قوانین جزایی). این تعاریف، مفهومی کلی از دزدی است که با توجه به چگونگی و نحوه عمل سرقت، اقسام زیر را می‌توان برای آن برشمرد:

۱. دزدی ساده: هرگونه سرقت (تصاحب غیرقانونی) که بدون به‌کار بردن زور یا خشونت یا وارد شدن به حریم صاحب مال صورت گیرد.

۲. دزدی با شکستن جرز: حرز در لغت به معنای پناهگاه و جای استوار است و از نظر حقوقی حرز عبارت است از محلی که مال در آن به‌منظور دور بودن از انظار و دستبرد نگهداری می‌شود (ماده ۲۱۲ مجموعه قوانین جزایی). دزدی با شکستن حرز حاکی از نوعی سرقت است که بدون اجازه مالک به حریم پناهگاه وارد شده و اموال را ربوده باشند. این نوع دزدی، حالتی خاص از دزدی معمولی است. تفکیک دزدی با شکستن حرز و دزدی معمولی، به عمل دزد و به‌کار بردن آلات و ادوات دزدی و همچنین نوع خسارتهای وارد به اشیای مورد بیمه وابسته است.

۳. دزدی با زور و تهدید: اخذ یا ربودن مالی با زور و ارعاب و تهدید. در این مورد وجود یکی از عناصر زیر ضروری است:

الف) اعمال زور

ب) تهدید

پ) قاپیدن

ت) سرقت بعد از کشتن یا بیهوش کردن

در حال حاضر و متناسب با نیاز بیمه‌گذاران بسته به نوع مورد بیمه همراه با یکی از رشته‌های بیمه‌ای عرضه می‌شود به طوری که سرقت اتوموبیل تحت شمول بیمه بدنه اتوموبیل است، سرقت پول تحت عنوان بیمه پول پوشش داده می‌شود، سرقت هواپیما یا کشتی به همراه بیمه بدنه آنها تحت پوشش قرار می‌گیرد و در اغلب بیمه‌های مهندسی، دزدی وسایل، تجهیزات و ماشین‌آلات نیز در تعهد بیمه‌گر است. مع‌هذا هدف این تحقیق، بررسی بیمه دزدی اموال و اثاث منازل است که در کشور ما از جمله بیمه‌های فراموش شده است و در پرتفوی شرکتهای بیمه جایی برای عرض اندام نمی‌یابد. این در حالی است که اولاً از بازار بالقوه بیمه‌ای عمده‌ای برخوردار است و ثانیاً فروش بیمه دزدی که به همراه بیمه آتش‌سوزی صورت می‌گیرد، بر رشد و توسعه بیمه آتش‌سوزی منازل مسکونی نیز تأثیر به‌سزایی خواهد گذاشت.

حدود تعهدات بیمه‌گر در بیمه دزدی اموال و اثاث منزل

گرچه عمل دزدی در قوانین کلیه کشورهای یک عمل جزایی است ولی در بیمه دزدی، جبران خسارت با تعقیب جزایی ارتباطی ندارد. به دیگر سخن، در این نوع بیمه «خطر دزدی» بیمه می‌شود و منظور این است که خسارت وارد ناشی از دزدی به بیمه‌گذار جبران شود. معمولاً بیمه‌گران یا بیمه دزدی را با سایر بیمه‌ها ترکیب می‌کنند یا چند بیمه را با هم به فروش می‌رسانند. مانند بیمه آتش‌سوزی، انفجار و دزدی.

بیمه دزدی عمدتاً خسارتهای زیر را در بر می‌گیرد:

- خسارت ناشی از سرقت اشیای بیمه شده.

- خسارتهایی که در اثر سرقت به اشیای بیمه شده وارد می‌آید.

- خسارتهای وارد به محلی که اشیای بیمه شده در آن محل قرار گرفته‌اند.

در بیمه دزدی اموال و اثاث منزل، شکست حرز به عنوان یک شرط اساسی در جبران خسارتهای وارد مورد توجه بیمه‌گران قرار دارد. به عبارت دیگر زمانی خسارتهای وارد به اموال جبران می‌شود که دزدی با شکست حرز صورت گرفته باشد. از این رو چنانچه دزدی تنها به یکی از طرق زیر تحقق یابد خسارتها جبران‌پذیر خواهد بود.

الف) شکستن در و پنجره یا سوراخ کردن دیوار و سقف

برداشتن غیرطبیعی و نامتعارف مانع یا موانعی که در راه دخول به ساختمان یا به فضای داخلی ساختمان یا به منظور دسترسی به داخل یک محفظه صورت گیرد به عنوان یکی از شرایط وقوع شکست حرز تلقی می‌شود که از آن جمله است: شکستن (به زور برداشتن) مانع، باز کردن مدخل یا وسیع کردن مدخل موجود (برای آنکه مورد، بیمه‌ای تلقی شود). به کار بردن نیرو و انرژی کافی است هرچند که عمل شکستن با خرابی همراه نباشد.

ب) ورود مخفیانه به مکان بیمه شده

چنانچه سارق بدون مقاومت وارد ساختمان شده باشد (مثال از دری که باز بوده) از نظر بیمه‌گر، دزدی تحقق نیافته است با این حال در صورتی که سارق مخفیانه به داخل ساختمان خزیده یا اینکه خود را در آنجا پنهان کرده باشد خطر دزدی مورد تعهد بیمه‌گر تحقق یافته تلقی می‌شود البته با در نظر گرفتن مفروضات زیر:

اولاً شخص به قصد دزدی، مخفیانه وارد محل شده باشد.

ثانیاً سرقت شبانه انجام گرفته باشد (منظور از شب حدفاصل بین غروب تا طلوع آفتاب است).

پ) بالا رفتن از دیوار

این مورد حاکی از وارد شدن غیرعادی سارق به ساختمان از طریق گذشتن از موانع فیزیکی است که در راه ورود به آن ساختمان وجود دارد که بعضاً همراه با استفاده از ابزاری چون طناب و تردبان صورت می‌گیرد.

ت) باز کردن در با کلید تقلبی یا با سایر وسایل غیرعادی یا با کلید اصلی در صورتی که دزد، کلید را از راه‌های غیرمجاز به دست آورده باشد.

برای توضیح بیشتر در این مورد بهتر است تعریف کاملی از کلید تقلبی و کلید حقیقی ارائه شود. از نظر قانون، کلید حقیقی کلید اصلی و حقیقی مالک است. بنابراین چنانچه این کلید مفقود شود یا شخص دیگری بدون اجازه مالک، کلید دیگری از روی آن بسازد چنین کلیدی از نظر قانون تقلبی خواهد بود زیرا صاحب قانونی برای باز کردن قفل از آن استفاده نکرده است. با وجود این از نظر بیمه‌گر مفهوم قانونی کلید تقلبی و کلید اصلی ملاک نبوده و مفهوم بیمه‌ای آنها مورد توجه است. در این مورد دو نظریه وجود دارد:

۱. نظریه پرولس: براساس این نظریه کلید تقلبی کلیدی است که «بدون اطلاع قبلی یا مخالف بامیل کسی که هنگام ساختن آن کلید حق استفاده از آن را داشته ساخته شده باشد».
۲. نظریه اشمیت: براساس این نظریه «کلید تقلبی کلیدی است که بدون اطلاع یا مخالف میل بیمه‌گذار ساخته شده باشد».

در هر حال به نظر می‌رسد هدف از به کار بردن واژه کلید تقلبی، اشاره به سوء استفاده شخص ثالث از کلید اصلی متعلق به مالک است. این سوء استفاده می‌تواند از راه به دست آوردن کلیدهای اصلی به طرق غیرمجاز و استفاده از آن برای سرقت اموالی صورت گیرد که تحت پوشش بیمه‌گر است.

عوامل مهم در ارزیابی ریسک بیمه دزدی

ارزیابی ریسک بیمه دزدی، تعیین حق بیمه و تهیه شرایط عمومی برای این نوع بیمه با اوضاع اقتصادی و اجتماعی جامعه، وجود امکانات جلوگیری از وقوع خطر (سرقت) و ارزش اموال و داراییها رابطه مستقیم دارد و منوط به شناخت کامل هر یک از عوامل بالاست.

این واریسی را در سه مرحله کلی می‌توان بیان کرد:

الف) ارزیابی ارزش اموال و اثاث

در این مورد کارشناسان ذی‌ربط اقلام مورد بیمه را براساس قیمت روز آنها ارزیابی و

فهرست مشروحاتی از آنها را تهیه می‌کنند. بعضاً از اموال مورد بیمه عکسبرداری می‌کنند که بسته به نوع جنس و ارزش آنها (برای مثال قالی و قالیچه) ضرورت می‌یابد. این عمل به منظور سهولت ارزیابی خسارت (در صورت تحقق خطر دزدی) صورت می‌گیرد.

ب) بررسی موارد ایمنی

این مورد یکی از مهمترین مواردی است که بیمه‌گر را در قبول یا رد ریسک یا نسبت به تعیین شرایط عمومی و نرخ بیمه یاری می‌کند لذا ضرورت دارد که بحثی اجمالی در این خصوص داشته باشیم.

به‌طور کلی اقدامات ایمنی که برای حفاظت از اموال و اجناس در مقابل خطر سرقت باید اتخاذ شود به ویژگیهایی وابسته است که آن اموال از آن برخوردارند این ویژگیها را در چهار مورد می‌توان خلاصه کرد:

۱. ارزش مادی و معنوی اموال.

۲. قابلیت فروش.

۳. قابلیت حمل و نقل.

۴. مقدار موجود.

لذا تجهیزات و وسایل ایمنی که برای محافظت از اموال تعبیه می‌شود بر این پایه استوارند تا هرچه بیشتر از میزان خطر دزدی اموال مورد نظر بکاهند. از این رو با توجه به نوع ساختمانها، عوامل زیر می‌توانند در امکان وقوع حادثه نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای ایفا کنند.

- موقعیت بنا، تجهیزات ضد سرقت و ورودیهای ساختمان.

- وجود سکنه یا افراد امنیتی (نگهبانان).

- امکان ورود به ساختمان به صورت پیاده یا با وسایل نقلیه.

- راههای فرار.

باید توجه داشت که حتی کالاهایی با قیمت نازل هم در صورتی که دستیابی به آنها آسان باشد و بتوان آنها را در مقادیر معتابه و بدون خطر جابه‌جا کرد ممکن است ارزش سرقت داشته باشند. واضح است که اگر صاحب اموال، خود را جای سارق بگذارد به خوبی می‌تواند احتمال سرقت یک شیء را تخمین زند در این باره ملاحظات زیر به عنوان یک اصل کلی، پایه و اساس هرگونه ارزیابی ریسک دزدی را تشکیل می‌دهد:

- دزد می‌خواهد هرچه آسانتر به محل مورد نظر وارد شود و هرچه سریعتر آنجا را ترک گوید. لذا هر اقدامی که زمان مورد نیاز برای دستیابی به اجناس و انتقال آنها را

افزایش دهد باعث بروز مشکل برای سارق می شود و در نتیجه احتمال ناکامی یا دستگیری او را افزایش می دهد.

- دزد ترجیح می دهد که با ابزار و وسایل ساده مقصود خود را عملی سازد؛ بدین روی، سیستمهای پیشرفته ایمنی (که در عمل دزدی، ابزار خاص و دانش فنی بالایی را می طلبد)، برای سارق دست و پاگیر و بازدارنده خواهد بود.

- دزد همواره در پی آن است که از هر فرصتی که پیش آید و به نظر مطلوب و دلخواه باشد، بهره گیرد. در همین رابطه با آنکه احتمال شکستن حرز و ورود به ساختمانها روز به روز بیشتر می شود اما عملاً ساختمانها کمتر به وسایل و تجهیزات ایمنی مجهز می شوند. - سارقان تمایل دارند تا از مواردی که همچنان بی توجه باقی مانده اند بهره گیرند. دزدگیر (آژیر)، نگهبان، روشنایی (نور) و نظایر آن، امکان پی بردن به حضور سارق و دستگیری او را میسر می سازند.

باید توجه داشت «هر زنجیری به اندازه ضعیف ترین پیوند بین حلقه هایش استحکام دارد» بنابراین یکی از مهمترین قواعد اولیه که در مورد به کارگیری سیستمهای ایمنی باید به آن توجه شود این است که هر مکان قابل دسترس به طور جداگانه محافظت شود و تجهیزات ایمنی به گونه ای مورد استفاده قرار گیرند که کل ساختمان تحت پوشش باشد.

بُعد زمان در سرقت

در یک سرقت برنامه ریزی شده، سارقان سه مرحله زمانی را برای عملیات خود در نظر می گیرند. مدت زمان مورد نیاز برای هر مرحله به لحاظ نوع ساختمان، اموال موجود یا اموال مورد نظر سارق می تواند تغییر یابد. این مراحل سه گانه زمانی به قرار زیرند:

۱. زمان لازم برای شکست حرز (داخل شدن به حریم امن):

مقدار زمانی است که سارق برای دستیابی به اموال و اشیای مورد نظر بدان نیاز دارد. زمان مورد نیاز به نوع و میزان تدابیر ایمنی وابسته است که به عنوان مانعی در جلوگیری یا به تعویق انداختن عمل سرقت محسوب می شوند.

۲. زمان لازم برای جمع آوری اشیای مورد نظر:

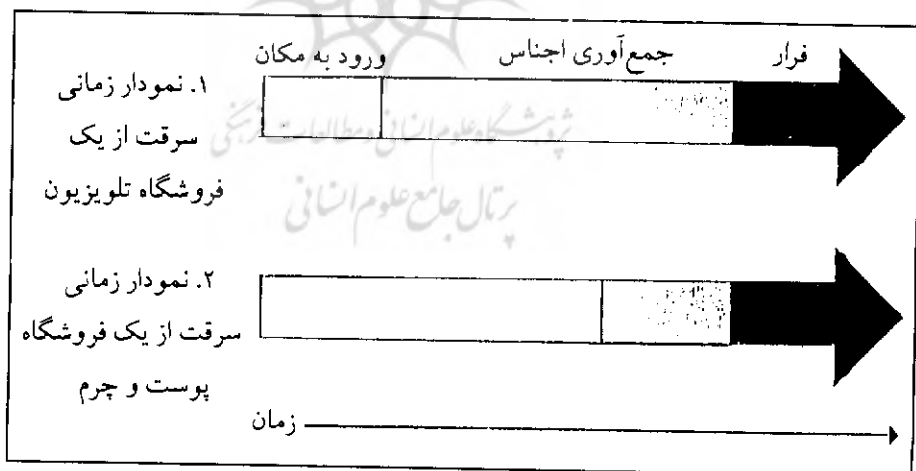
عبارت است از زمان مورد نیاز سارق برای جابه جایی اموال و احتمالاً انتقال آنها به داخل وسیله نقلیه. این زمان تحت تأثیر عواملی چون وزن و ارزش کالا و نیز سهولت انتقال آن است.

۳. زمان لازم برای گریز:

این زمان از لحظه‌ای که سارق مکان جرم را ترک می‌کند آغاز می‌شود. با توجه به اینکه جلوگیری از بروز خسارت (دزدی) تنها تا قبل از فرار سارق مفهوم پیدا می‌کند لذا پس از آن (پس از گریز سارق) براساس آمار و ارقام موجود بخت اندکی برای دستگیری دزد وجود دارد.

میزان انتفاع سارق در عملیات خود، شدیداً تحت تأثیر مدت زمانی است که وی برای دستیابی به اموال مورد نظر نیاز دارد. انجام عملیات سرقت و وسایل و تجهیزاتی که مورد استفاده قرار می‌گیرند معمولاً در رابطه با ارزش کالاهایی که سارق تمایل به ربودن آنها دارد و نیز چگونگی تجمع آنها تعیین می‌شود. بنابراین تدابیر ایمنی باید متناسب با میزان ریسک (در معرض خطر واقع بودن) اتخاذ شود.

شکلهای زیر مقایسه‌ای است بین مدت زمان مورد نیاز برای سرقت از دو فروشگاه با اجناس متفاوت. این مقایسه می‌تواند برای انواع منازل مسکونی که به لحاظ وجود داراییها و اموال گوناگون از ارزش غیر یکسانی برخوردارند و به تبع سیستمهای ایمنی متفاوتی که به کار می‌برند نیز صورت گیرد.

مثال ۱. این شکل وضعیت زمانی سرقت از یک فروشگاه تلویزیون را نشان می‌دهد. نوع قفل به کار برده شده معمولی است و تدابیر فیزیکی ایمنی خیلی سریع خنثی می‌شوند اما زمانی نسبتاً طولانی مورد نیاز است تا اجناس مسروقه به داخل وسیله نقلیه حمل شوند.

مثال ۲. این وضعیت حاکی از سرقت از فروشگاه پوست و چرم است. به لحاظ ارزش بسیار بالای این نوع کالاها و آسانی حمل آنها تدابیر ایمنی بیشتری در ورودیهای ساختمان در نظر گرفته شده است لذا داخل شدن به این فروشگاه زمان بیشتری می طلبد در حالی که به لحاظ ماهیت کالا، جمع آوری و جابه جایی آنها نیاز به زمان زیادی ندارد. این در حالی است که مدت زمان مصرف شده در هر دو مثال به یک اندازه است.

عناصر تکنیکهای ایمنی

اگر تدابیر ایمنی به عنوان یک اصل در جلوگیری از وقوع خسارت مدنظر باشد باید توجه داشت زمانی بهترین پوشش را می توان اختیار کرد که تدابیر ایمنی فیزیکی، هشدار دهنده های الکتریکی و عوامل ارزیابی شده مکمل یکدیگر باشند.

میزان امنیت هر ریسک اغلب به کیفیت سیستمهای حفاظتی و امنیتی آن وابسته است. هشدار دهنده های الکتریکی (دزدگیرها) باید هر حرکت و فعالیتی را که به قصد ورود به ساختمان صورت می گیرد در سریعترین زمان ممکن، آشکار سازند به نحوی که موجب شود سارق زمان مورد نیاز برای جمع آوری و فرار را از دست بدهد و امکان اقدام متقابل فراهم شود. نکته درخور توجه آنکه سیستمهای ایمنی به طور مداوم باید مورد واریسی و آزمایش قرار گیرند.

تدابیر فیزیکی، مواردی را که به نوعی مانعی در انجام عملیات سرقت ایجاد می کند کامل می کنند و در نهایت مجموع زمانی را که سارق برای وارد شدن و جمع آوری اموال نیاز دارد افزایش می دهند. درها و پنجره ها، عمده ترین مواردی هستند که در تدابیر فیزیکی مورد توجه قرار می گیرند.

درها

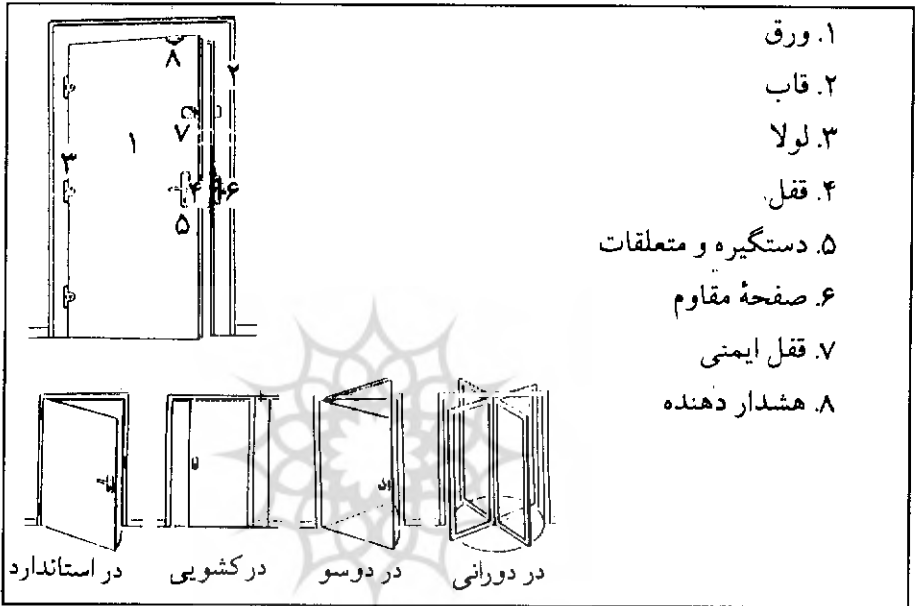
سارق برای وارد شدن به حریم ساختمان، عمده تمرکز خود را بر روی درها که عموماً شکلی ساده و مشابه دارند و بدون تجهیزات ایمنی کافی هستند می گذارند. چنین درهایی عموماً دارای ویژگیهای زیرند:

- با فشار نه چندان زیاد، با سرعت و بدون مشکل باز می شوند.
- همراه با فشاری که برای بازکردن اعمال می شود صدای کمی ایجاد می کنند.
- به عنوان یک راه مناسب و سریع در فرار به کار می روند.
- به سارق این امکان را می دهند تا اموال مسروقه را به آسانی خارج سازد.

با توجه به آنچه گفته شد ضروری است تا تدابیر کامل ایمنی در زمینه ساخت درها صورت گیرد تا آنها را هرچه بیشتر در مقابل ضربات مقاوم ساخته و سارق را در باز کردن آن دچار مشکل کند.

در زیر، نمونه‌هایی از انواع درها و اجزای اصلی یک در مطلوب آورده شده است.

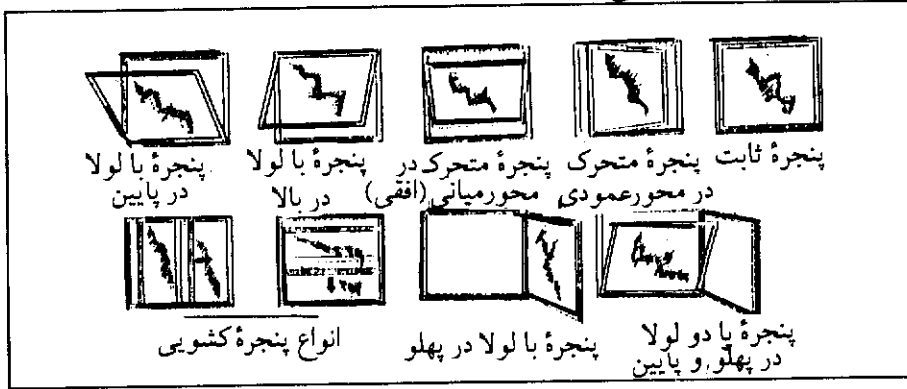

پنجره‌ها

پنجره‌ها از جمله سست‌ترین و ضعیف‌ترین بخشهای ساختمان به‌شمار می‌روند، چراکه آنها در سطح خارجی دیوارها نصب و به راحتی به سمت داخل شکسته می‌شوند. قاب و قسمتهای ساخته شده یک پنجره معمولاً از موادی چون چوب، فلز، پلاستیک یا ترکیبی از آنهاست.

شکل و ترکیب پنجره به نوع استفاده از آن وابسته است. برای مثال پنجره‌هایی با قابهای ثابت (با دریچه ثابت) برای استفاده از نور خورشید در پلکان نصب می‌شوند. برای آپارتمانها از انواع پنجره بالولاهایی در پهلو، بالا، پایین یا طرفین یا انواع پنجره‌های کشویی استفاده می‌کنند. در این میان پنجره‌هایی که در بالا و پایین لولا دارند معمولاً به عنوان پنجره‌های فرعی تنها برای تهویه هوا نصب می‌شوند و پنجره‌های کشویی نیز بیشتر برای بیمارستانها و مدارس مورد استفاده قرار می‌گیرند.

در زیر نمونه‌هایی از انواع پنجره‌ها آورده شده است.

نکته‌ای که در مورد پنجره‌ها باید گفت آن است که عمده‌ترین ماده مورد استفاده در یک پنجره (و اصولاً یکی از دلایل وجودی پنجره) شیشه است.

از خصوصیات بارز شیشه، شکنندگی و بی‌دوام بودن آن در مقابل ضربه یا فشار است. لذا به سهولت می‌تواند از بین برود. با این حال از جمله مواردی است که دزد از نزدیک شدن به آن بیم دارد زیرا از یک سو، شکستن شیشه می‌تواند صدای بلندی ایجاد کند و از سوی دیگر، خطر آسیب دیدگی را نیز به همراه دارد.

شیشه‌های معمولی که عمدتاً در ساختمانها به کار می‌روند شامل شیشه‌های تزئینی و رنگی اند که به هیچ وجه ویژگی یک مانع را ندارند و استحکام آنها تنها می‌تواند با افزایش ضخامت‌شان یا کاهش مساحت آنها صورت گیرد.

(پ) شخصیت اجتماعی بیمه‌گذار

خطر دزدی از جمله مواردی است که در آن رابطه مستقیمی بین انسان و خسارت وجود دارد و از آن به عنوان خطرهای اخلاقی نام می‌برند. لذا کنکاش پیرامون شخصیت اجتماعی بیمه‌گذار به منظور کاهش هرچه بیشتر سوء استفاده‌های احتمالی در ادعای خسارت صورت می‌گیرد و به بیمه‌گر این امکان را می‌دهد تا بیمه‌گذار خود را از میان اقسام مختلف، با دقت بیشتری انتخاب و در تعیین شرایط و دامنه تعهدات خود جانب احتیاط را رعایت کند.

عملکرد شرکتهای بیمه در ایران، (بازار بالقوه - بازار بالفعل)

در حال حاضر شرکتهای بیمه عمدتاً این نوع بیمه را به کارکنان خود می‌فروشند و در موارد معدودی به فروش آن به افرادی خاص یا به صورت گروهی به بعضی از سازمانها

اقدام می‌کنند. در مورد اول شخصیت بیمه‌گذار و در مورد دوم وسعت پرتفوی بیمه و به تبع آن کاهش احتمال خطر از عوامل اصلی فروش این بیمه به شمار می‌روند. با وجود این آماری در مورد تعداد بیمه‌شدگان، حجم حق بیمه یا خسارتهای پرداختی در هیچ یک از شرکتهای بیمه موجود نیست. به نظر می‌رسد به لحاظ سهم ناچیز این رشته از بیمه در کل پرتفوی انگیزه‌ای برای تفکیک آمارها و تجزیه و تحلیل آن وجود ندارد.

عمده‌ترین عوامل مورد استفاده در تعیین حق بیمه این رشته بیمه‌ای عبارت‌اند از: ارزش اموال و داراییها، سابقه خسارتی، امکانات ایمنی، شخصیت اجتماعی بیمه‌گذار و بعضاً شرایط خصوصی بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار.

استفاده از سیستم تعرفه در خصوص انواع رشته‌های بیمه‌ای در ایران متداول است. با این حال برای بیمه دزدی به لحاظ محدودیت بازار تاکنون تعرفه‌ای تدوین نگشته و بیمه‌گران بابرآورد نرخ بیمه و اخذ مجوز از بیمه مرکزی نسبت به فروش این نوع بیمه اقدام می‌کنند. اگر بخواهیم دورنمایی از بازار بالقوه بیمه دزدی اموال و اثاث منزل ارائه دهیم کافی است حق بیمه‌هایی را که مؤسسه‌های بیمه می‌توانند در صورت فعالیت وسیع در این رشته به دست آورند، محاسبه کنیم.

بر اساس آخرین تحقیق به عمل آمده تعداد اماکن مسکونی در تهران بالغ بر ۲,۰۰۰,۰۰۰ واحد و در سایر شهرهای کشور در مجموع معادل ۴,۰۰۰,۰۰۰ واحد بوده است. اگر فرض کنیم تنها ۱۰ درصد از مالکان این تعداد به خرید این نوع بیمه تمایل داشته باشند و به طور متوسط منازل مسکونی واقع در تهران ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و منازل مسکونی واقع در دیگر شهرهای ایران ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال پوشش بیمه‌ای اخذ کنند، حجم حق بیمه بالقوه در این رشته با اعمال نرخ معادل ۱۰ در هزار در تهران حدود ۲۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و در شهرهای دیگر کشور ۲۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال خواهد بود که مجموع این دو به رقم ۴۸ میلیارد ریال خواهد رسید.

حق بیمه بالقوه بیمه دزدی اموال و اثاث منزل در استان تهران

تعداد منازل مسکونی در استان	۲,۰۰۰,۰۰۰	واحد
بازار بالقوه فرضی (۱۰ درصد)	۲۰۰,۰۰۰	واحد
متوسط سرمایه بیمه‌ای	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	ریال
حق بیمه هر واحد (با اعمال نرخ معادل ده در هزار ارزش سرمایه)	۱۰۰,۰۰۰	ریال
جمع حق بیمه بالقوه استان	۲۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	ریال

حق بیمه بالقوه بیمه دزدی اموال و اثاث منزل در کل کشور (جز تهران)

تعداد منازل مسکونی در مناطق شهری	۴,۰۰۰,۰۰۰	واحد
بازار بالقوه فرضی (۱۰ درصد)	۴۰۰,۰۰۰	واحد
حق بیمه هر واحد (با اعمال نرخ معادل ده هزار ارزش سرمایه)	۷۰,۰۰۰	ریال
جمع حق بیمه بالقوه در کشور	۲۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	ریال

مقایسه الحاقیه‌های بیمه‌نامه دزدی در سه شرکت بیمه ایران، آسیا و البرز برای آشنایی بیشتر با تعهدات بیمه‌گر در بیمه دزدی و تفاوت‌های موجود میان شرایط عمومی بیمه دزدی که شرکت‌های بیمه در ایران عرضه می‌کنند الحاقیه‌های بیمه‌نامه دزدی سه شرکت یاد شده را از دو بُعد (شکل ظاهری و ماهوی) بررسی خواهیم کرد.

۱. شکل ظاهری

به‌طور کلی قراردادهای این نوع بیمه که به‌صورت الحاقیه بیمه آتش‌سوزی صادر می‌شود هرچند ظاهری متفاوت از یکدیگر دارند اما از چارچوب یکسانی برخوردارند و در تمام آنها تعریف بیمه دزدی با شکست حرز، تعهدات بیمه‌گر، وظایف بیمه‌گذار و اموال مورد بیمه درج شده است. با این حال در نحوه درج آنها تفاوت‌های زیر به چشم می‌خورد:

الف) شرایط بیمه دزدی با شکست حرز منضم به بیمه آتش‌سوزی در بیمه ایران تحت عنوان شرایط خصوصی ذکر شده در حالی که این مورد در بیمه آسیا با عنوان شرایط عمومی آمده است و در بیمه البرز با ذکر الحاقیه شماره..... از ذکر عناوین فوق خودداری شده است.

با وجود این، به‌نظر می‌رسد که برای افزودن هر نوع ریسک اضافی به بیمه‌نامه، بهتر است تحت عنوان «شرایط خصوصی بیمه...» انجام گیرد مگر اینکه این ریسک پس از صدور بیمه‌نامه به آن اضافه شده باشد که در این صورت این شرایط با صدور الحاقیه، ضمیمه بیمه‌نامه می‌شود.

ب) شرایط خصوصی بیمه دزدی با شکست حرز در بیمه‌نامه شرکت بیمه ایران در پنج ماده عنوان شده که هر کدام به بیان موارد زیر می‌پردازد:

- میزان تعهد بیمه‌گر.

- مواردی که دزدی با شکست حرز خوانده می‌شود.

- اموال مورد بیمه.

- استثنائات.

- وظایف بیمه‌گذار

در شرکت بیمه آسیا نیز این شرایط تقریباً همانند شرکت بیمه ایران در پنج ماده به

شرح زیر آورده شده است:

- تعریف بیمه دزدی با شکست حرز و حدود تعهدات بیمه‌گر.

- اشیای بیمه شده.

- استثنائات.

- وظایف بیمه‌گذار.

- اشاره به سرباز زدن بیمه‌گر از پرداخت خسارت در صورت قصور بیمه‌گذار در

انجام وظایف خود.

شرکت بیمه البرز این شرایط را در سه بند عنوان کرده است:

- تعریف دزدی با شکست حرز.

- استثنائات.

- وظایف بیمه‌گذار.

۲. تفاوت‌های ماهوی

به‌رغم آنکه بیمه‌نامه، قراردادی برای فروش تأمین به شمار می‌آید اما از نظر بیمه‌گذار مهمترین مسأله موجود در این قراردادها، مسائل مربوط به خسارت و امکان جبران آن بر مبنای قرارداد منعقد شده است. بدین لحاظ به منظور بررسی تفاوت‌های ماهوی الحاقیه‌های سه شرکت یاد شده، مسائل مربوط به خسارت و شرایط پرداخت آنها محور بررسی قرار گرفته و مقایسه از این زاویه انجام می‌گیرد. باید توجه داشت که صرف پرداخت حق بیمه، بیمه‌گذار را محق به دریافت خسارت نمی‌کند. به عبارت دیگر پرداخت حق بیمه شرط لازم برای دریافت خسارت محسوب می‌شود ولی شرط کافی نیست و جبران خسارت منوط به تحقق خطر بر طبق شرایط قرارداد است. لذا در مرحله نخست باید دید که اصولاً بیمه‌گر تحت چه شرایطی مسئول جبران خسارت شناخته می‌شود.

الف) خطر بیمه شده

خطر بیمه شده در تمام الحاقیه‌ها (همان‌طور که از نام آنها پیداست) دزدی با شکست

حرز است. تحت این عنوان مواردی بیان می‌شود که وقوع هر کدام از آنها دال بر دزدی با

شکست حرز است، اما به نظر می‌رسد اختلافاتی در تعریف بیمه دزدی با شکست حرز بین شرکتهای بیمه وجود دارد که در زیر موارد آن ذکر می‌شود:

- شرکت بیمه البرز در تعریف خود از دزدی با شکست حرز اشاره‌ای به «ورود به محل مورد بیمه در شب» یا «سوراخ و خراب کردن دیوار» نکرده است درحالی که در شرایط بیمه دزدی شرکتهای بیمه آسیا و ایران، این موارد صریحاً به‌عنوان شکست حرز شناخته شده است.

- گرچه اصولاً برای واژه‌هایی چون شکست حرز تعاریف حقوقی مشخصی وجود دارد و به صراحت در متن قانون به آن اشاره شده و در زمان وقوع خسارت کمتر جای تردید در اطلاق کردن یا نکردن شکست حرز باقی می‌گذارد، با این همه، عنوان کردن تمام موارد مشمول شکست حرز، رافع هرگونه شک و شبهه‌ای نسبت به حدود تعهدات بیمه‌گر، برای بیمه‌گذار است. در این زمینه همچنین می‌توان از اشاره نکردن شرکت بیمه آسیا به تهدید به آبرو و عنف به‌عنوان یکی از شرایط شکست حرز نام برد که در بیمه‌نامه شرکتهای بیمه ایران و البرز به صراحت و ضرورت آورده شده است.

ب) اشیای بیمه شده (تعهدات بیمه‌گر)

تمایز موجود بین شرکتهای بیمه در رابطه با اموال مورد بیمه آن است که در الحاقیه شرکت بیمه البرز از اموال مورد بیمه ذکر می‌شود به‌عمل نیامده و از آنجا که الحاقیه در رابطه با قرارداد بیمه آتش‌سوزی صادر می‌شود می‌توان نتیجه گرفت که اموال تحت پوشش، همان اموال قید شده در قرارداد اصلی (بیمه آتش‌سوزی) است. اما در الحاقیه‌های شرکتهای بیمه آسیا و ایران ضمن اشاره به این مطلب که اموال مورد بیمه شامل کلیه اشیایی است که تحت پوشش بیمه‌نامه (بیمه‌نامه آتش‌سوزی) است، در مورد استثنای پول نقد و اوراق بهادار (مگر آنکه توافق قبلی به‌عمل آمده باشد) نیز اشاره شده است که در نتیجه تصویر روشن‌تری از حدود تعهدات بیمه‌گر به‌بیمه‌گذار ارائه می‌کند.

وجود زیورها، انواع مجموعه، اوراق بهادار و نیز وجوه نقد در منازل امری طبیعی است و بعضاً به لحاظ ارزش بالای آنها به‌رغم اینکه حق بیمه زیاد را می‌تواند عاید بیمه‌گر کند، همواره بیش از سایرین در معرض خطر قرار دارد. این عامل سبب گشته تا بیمه‌گران ایرانی این اقسام را از شمول تعهدات خود مستثنی کنند. با این حال با به‌کارگیری تدابیری می‌توان فضای مطلوب‌تری برای جذب مشتری ایجاد کرد. به‌طور مثال در مورد مجموعه نفیس شخصی و زر و زیور، بیمه‌گران می‌توانند با تعهد پرداخت درصدی از

ارزش آنها بر دامنه تعهدات خود بیفزایند و یا در مورد پول نقد می‌توان میانگین مقدار پولی که ضرورتاً و عرفاً هر خانواده باید در خانه نگهداری کند را محاسبه کنند و در حیطه تعهدات خود قرار دهند.

نکته دیگر آنکه به‌طور کلی در تمام الحاقیه‌ها خسارتهای وارد در اثر فقدان اشیای بیمه شده یا خراب شدن آنها در نتیجه دزدی با شکست حرز را جزو تعهدات خود می‌دانند، اما باید توجه داشت در و پنجره و دیوار و ... نیز به‌سبب وارد شدن سارق همراه با به‌کار بردن نیرو و انرژی ممکن است آسیب ببیند (حتی اگر سارق موفق به ربودن اشیای داخل منزل نشود). در این صورت آنچه در عرف بیمه عمل می‌شود جبران خسارتهای وارد است که بیمه‌گر می‌پردازد و از رویه جاری در شرکت‌های بیمه ایران، آسیا و البرز چنین برمی‌آید که خسارتهای فوق نیز جبران‌پذیر است. اما این مسأله صراحتاً در هیچ‌کدام از الحاقیه‌ها ذکر نشده است. مسکوت گذاردن مسأله این امکان را به بیمه‌گر می‌دهد تا در زمان وقوع حادثه برخوردهای چندگانه‌ای با بیمه‌گذاران داشته باشد و بدین ترتیب موجب بروز اختلاف بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار شود.

پ) موقعیت مکانی اشیای بیمه شده

یکی از نکات حایز اهمیت در بیمه دزدی با شکست حرز وجود فضای بسته است که بیمه‌گر را قادر می‌سازد تا اموال اماکن مسکونی را بیمه کند. در غیراین صورت یعنی در صورت نبود فضای بسته شرایط خاصی برای بیمه کردن اشیای باید در نظر گرفت که با حق بیمه بالایی نیز همراه خواهد بود. در تعریف مکان یا محل استقرار اموال بیمه شده کلیتی وجود دارد که هرگونه فضایی (اعم از باز یا بسته) را که اموال بیمه شده در آن واقع شده است دربر می‌گیرد. لذا چنین می‌نماید که برای هرچه بیشتر آگاه ساختن بیمه‌گذار و نیز مشخص‌تر کردن حدود تعهدات بیمه‌گر در متن الحاقیه به وجود فضای بسته و نقش عرف و عادت در استقرار اموال بیمه شده نیز اشاره شود.

رهیافتها

همان‌طور که پیش از این اشاره شد در حال حاضر این نوع بیمه (بیمه دزدی اموال و اثاث منزل) عمدتاً برای کارمندان صنعت بیمه صادر می‌شود و از آنجا که آماری مبنی بر تعداد بیمه‌شدگان، میزان سرمایه‌های بیمه شده، خسارتهای پرداختی و ... در دست نیست وضعیت فعلی بازار از نظر حجم حق بیمه و ضریب خسارت مشخص نیست. البته

از گفته‌های کارشناسان ادارات آتش‌سوزی چنین برمی‌آید که اگرچه پرتفوی این رشته از بیمه بسیار ناچیز است اما از سوددهی قابل توجهی برخوردار می‌باشد.

جهت بیان موانع و محدودیتهای موجود در راه توسعه این رشته از بیمه و ارائه رهیافت برای آنها برخی از دلایل و دیدگاههای کارشناسان صنعت بیمه را مورد بررسی قرار می‌دهیم:

موانع رشد

۱. نبود انگیزه فعالیت بیشتر و نوآوری در بین کادر فنی و نمایندگان و کارگزاران شرکتهای بیمه.

شاید یکی از خصوصیات شرکتهای بیمه دولتی این باشد که از یک سو، بیش از آنکه در صدد توسعه و گسترش فعالیتهای بیمه‌ای باشند در جهت حفظ و تقویت موقعیت موجود خود گام بر می‌دارند. از این رو جای شگفتی نیست که از ارائه آن دسته از رشته‌های بیمه‌ای که مخاطره‌آمیز است یا چندان تجربه نشده اجتناب ورزند. از سوی دیگر از آنجا که روح توسعه طلبی اقتصادی به منظور تصرف بازار بیشتر آنچنان که باید بر شرکتهای بیمه دولتی حاکم نیست لذا در کنار سایر رشته‌های بیمه‌ای که عمدتاً سودآور و تجربه شده هستند، نیاز به توسعه چنین بیمه‌هایی احساس نمی‌شود. از این رو این رشته نیز همانند بسیاری از رشته‌های بیمه‌ای که برای مردم ناشناخته مانده، همچنان بدون توجه باقی مانده است.

به نظر می‌رسد نوعی آزادسازی از طریق برداشتن اهرمهای مراکز اعتباری یا الزامات قانونی که بیمه‌گذاران را ملزم به اخذ بعضی از انواع بیمه می‌نماید و ملاً از دست دادن بخش عظیمی از بازار بیمه‌ای که شرکتهای بیمه بدون تلاش و به سادگی به دست می‌آورند، آنان را به توسعه سایر رشته‌های فراموش شده بیمه‌ای و بالا بردن کیفیت خدمات بیمه‌ای وادار کند. البته راه دیگر نیز می‌تواند آزادسازی بخش بیمه‌ای و تأسیس و هدایت شرکتهای بیمه خصوصی با ساختاری متفاوت از بخش دولتی باشد. همچنین با ایجاد رقابت منطقی در بازار بیمه‌ای کشور می‌توان امکانات بالقوه بیمه‌ای بازار را شکوفا ساخت و بر کیفیت سرویس‌دهی و خدمات شرکتهای بیمه افزود.

۲. کمبود نیروی فنی و متخصص در شرکتهای بیمه

گرچه وجود انگیزه، عامل مهمی در ایجاد رشد و گسترش فعالیتهای اقتصادی است اما این مهم بدون به‌کارگیری نیروی متخصص و کارآمد عملاً امکان‌ناپذیر است.

کارشناسان شرکتهای بیمه بر این مسأله صحه می‌گذارند که با کمبود نیروی فنی مواجه هستند. از این رو به‌کارگیری تدابیری در این زمینه ضروری می‌نماید. در این جهت، می‌توان با آموزش، هدایت و تشویق دانشجویان مدیریت بیمه به‌عنوان نیروهای جوان و نسبتاً آگاه به مسائل نظری بیمه‌ای و به‌کارگماردن صحیح آنها پایه تحقیق و پژوهش در بیمه را (به‌عنوان مهمترین رکن توسعه) بنیان نهاد و در سایه آن شاهد شکوفاشدن رشته‌های گوناگون بیمه‌ای از نظر تنوع و انطباق هرچه بیشتر آنها با نیازهای جامعه بود.

امکانات بسیار زیاد شرکتهای بیمه در جهت برقراری دوره‌های آموزشی یا اعزام کارشناسان به دوره‌های آموزشی داخل یا خارج از کشور برای فراگیری شیوه‌های نو فروش بیمه و طرحهای جدید بیمه‌ای می‌تواند تضمینی برای بقای مؤثر و مفید شرکتهای بیمه باشد.

۳. شرایط اقتصادی

این مسأله را از دو دیدگاه می‌توان بررسی کرد: از یک سو چنین عنوان می‌شود که در وضعیت کنونی به‌لحاظ فشارهای مالی وارد بر قشر وسیعی از جامعه و ارضا نشدن نیازهای اساسی زندگی آنها، اصولاً حق بیمه (و به‌ویژه حق بیمه‌ای تحت عنوان بیمه دزدی ...) به‌عنوان یک هزینه ضروری در سبد هزینه خانواده‌ها جایی نمی‌یابد (گرچه در صورت وقوع خطر، پیامدهای آن برای افرادی که پوشش بیمه‌ای ندارند جبران‌ناپذیر است) لذا بیمه‌گذاران، ناتوانی در پرداخت حق بیمه را به‌عنوان یک مشکل مطرح می‌کنند.

از سوی دیگر برخی از کارشناسان بر این باورند که به‌لحاظ وجود شرایط سخت اقتصادی بیم سوء استفاده از جانب معدودی از بیمه‌گذاران وجود دارد که ممکن است بیمه‌گر را با ادعاهای خسارتی غیرواقعی مواجه سازد.

در پاسخ به نخستین مسأله باید تصریح کرد که ناتوانی بیمه‌گذاران در خرید پوششهای بیمه‌ای تنها به‌کمبود درآمد آنها وابسته نیست و به میزان حق بیمه بالای بیمه‌ها نیز برمی‌گردد. شاید بتوان گفت بیمه‌گذاران در مقایسه بین حق بیمه و احتمال وقوع خطر (یعنی بین آنچه می‌دهند و آن مقدار خطری که احساس می‌کنند) رابطه معقولی نمی‌یابند. البته کارشناسان اداره‌های آتش‌سوزی نیز خود اظهار می‌دارند که این رشته بسیار سودآور است که مشخصاً بیان‌کننده نرخ بالای حق بیمه است. در مورد اشکال دوم

می‌توان به این واقعیت اشاره داشت که گرچه احتمال سوء استفاده در این نوع بیمه وجود دارد ولی این امر تنها در بیمه دزدی صدق نمی‌کند بلکه در تمامی بیمه‌ها نیز این احتمال وجود دارد. نکته درخور توجه آن است که میزان این احتمال چقدر است و آیا این احتمال در بین تمام اقشار جامعه یکسان است و نهایتاً آیا می‌توان از آن چشمپوشی کرد یا خیر؟ بنابراین ضروری است که احتمال چنین سوء استفاده‌هایی را به صورت یک کمیت آماری از جامعه و گروه‌های مختلف شغلی برآورد کنند تا بتوان ضریب این سوء استفاده‌ها را تعیین کرد.

قدر مسلم آنکه هرچه بر وسعت پرتفوی بیمه‌ای افزوده شود ضریب خسارت و احتمال سوء استفاده کاهش خواهد یافت و کمال مطلوب حالتی است که پرتفوی این رشته از گروه‌های همگن که از نظر موقعیت اجتماعی اطمینان بیشتری داشته باشند، تشکیل شده باشد. از این رویکی از شیوه‌های گسترش این نوع بیمه صدور بیمه‌نامه‌های گروهی برای کارکنان سازمانها و مؤسسه‌هاست. این امر سبب می‌شود تا:

(الف) میزان نرخ حق بیمه کاهش یابد و بالتبع جاذبه بیشتری برای بیمه‌گذاران ایجاد شود.

(ب) خطر در سطحی گسترده تقسیم شود و در نتیجه میزان خسارت تقلیل یابد.

(پ) با فروش بیمه‌نامه به گروه‌های شناخته شده احتمال هرگونه سوء استفاده‌ای

کاهش می‌یابد و افزون بر آن حق بیمه زیادی نیز ایجاد می‌شود.

۴. شرایط عمومی بیمه‌نامه‌ها

همراه با گذشت زمان به سبب تغییر و تحولاتی که در جامعه روی می‌دهد نیازها و خواسته‌ها نیز دستخوش تغییر می‌شوند. این مسأله در مورد پوششهای بیمه‌ای نیز صدق می‌کند. به گونه‌ای که می‌بینیم شرکت‌های بیمه در سراسر دنیا حسب نیاز، پوششهای جدیدی ابداع یا در شرایط و مفاد بعضی از بیمه‌نامه‌ها تغییراتی اعمال می‌کنند. مع‌ذلک این امر در بین شرکت‌های بیمه ایرانی چندان رایج نیست و شرایط عمومی بیمه‌نامه‌ها و تعرفه‌های مربوط غالباً برای سالهای متمادی بدون تغییر باقی می‌ماند.

در این باره ضروری است تا با بررسی شرایط عمومی بیمه‌نامه‌های کشورهایایی که از نظر ساختار اجتماعی و فرهنگی با ما وجوه اشتراک بیشتری دارند، شرایط جدیدی جایگزین شرایط فعلی شود.

در پایان شرایط خصوصی بیمه دزدی با شکست حرز را به شرح زیر پیشنهاد

می‌نماید:

شرایط خصوصی بیمه دزدی با شکست حرز منضم به بیمه نامه آتش سوزی
ماده ۱. تعهدات بیمه گر

جبران خسارتهای زیر چنانچه در اثر دزدی با شکست حرز روی دهد به عهده بیمه گر خواهد بود.

الف) جبران خسارت وارد ناشی از سرقت اشیا و اموال بیمه شده براساس ارزش بیمه شده یا ارزش جایگزینی آن در روز حادثه (هر کدام که کمتر باشد).

ب) خسارتی که در اثر سرقت به اشیای بیمه شده وارد می آید.

پ) خسارتهای وارد ناشی از دزدی به مکان مورد بیمه.

ماده ۲. مواردی که دزدی با شکست حرز تلقی می شود

۱. بالا رفتن از دیوار محل مورد بیمه یا خراب کردن آن یا نقب زدن به محل استقرار اموال بیمه شده.

۲. شکستن در و پنجره محل مورد بیمه و نظایر آن.

۳. باز کردن در محل مورد بیمه با کلید تقلبی و سایر آلات و ادواتی که عادتاً و عرفاً برای باز کردن قفل به کار نمی رود.

۴. ورود به محل مورد بیمه با تهدید به جان یا آبروی بیمه گذار و سایر اعضای خانواده یا خدمتگزار آنها.

۵. ورود به محل بیمه در شب.

توضیح: محل مورد بیمه (محل استقرار اموال بیمه شده) عبارت است از فضای بسته ای که اموال بیمه شده عرفاً و عادتاً باید در آن مکان قرار داشته باشد.

ماده ۳. اموال تحت پوشش

الف) کالاهای خانوار شامل انواع لوازم خانگی که صورت ریز و ارزش تفکیکی آنها منضم به بیمه نامه است.

ب) اموال شخصی: شامل پول، انواع مجموعه های نفیس و زر و زیور، براساس شرایط زیر:

- حداکثر تعهد بیمه گر در صورت به سرقت رفتن پول ..... ریال است.

- حداکثر تعهد بیمه گر در صورت به سرقت رفتن مجموعه ..... درصد ارزش توافق شده در روز عقد قرارداد بیمه.

- حداکثر تعهد بیمه گر در صورت به سرقت رفتن زر و زیور ..... درصد ارزش توافق شده در روز عقد قرارداد بیمه.

ماده ۴. استثنائات

موارد زیر در تعهد بیمه‌گر نیست :

الف) دزدی در زمان وقوع جنگ، اغتشاشهای داخلی و اعتصابها مگر آنکه قبلاً توافقی در این خصوص به عمل آمده باشد.

ب) دزدیهایی که هنگام آتش‌سوزی، انفجار، سیل و زمین‌لرزه روی می‌دهد.

ج) دزدیهایی که خدمتگزاران و افرادی که با مجوز صاحبخانه به محل مورد بیمه رفت و آمد می‌کنند انجام داده باشند.

ماده ۵. وظایف بیمه‌گذار

الف) بی‌درنگ پس از اطلاع از سرقت، مراتب را به نیروهای انتظامی گزارش دهد و همکاری لازم را برای دستگیری سارق یا سارقان و کشف اموال مسروقه، به عمل آورد.

ب) در نخستین فرصت موضوع را به هر طریق ممکن به اطلاع بیمه‌گر برساند و متعاقب آن با نامه سفارشی یا مراجعه مستقیم مراتب را گزارش کند.

پ) ظرف مدت ۲ روز پس از اعلام خسارت فهرست جامعی از اموال مسروقه یا خسارت دیده و نیز مکانهای خسارت دیده تهیه و در اختیار بیمه‌گر قرار دهد.

ماده ۶. سایر شرایط

الف) بیمه‌گذار مکلف است کلیه اقدامات ایمنی را جهت جلوگیری از سرقت به عمل آورد.

ب) چنانچه محل مورد بیمه بیش از پنج روز متوالی خالی از سکنه باشد تحت پوشش این بیمه‌نامه نخواهد بود مگر آنکه قبلاً توافقی در این خصوص به عمل آمده باشد.

پ) ۱۰ درصد ارزش اموال مسروقه به‌عنوان فرانشیز در موقع بروز خسارت از بیمه‌گذار کسر خواهد شد.